

Відкриття 21

Як в алгоритмах використовувати команди розгалуження?

1 Твердження

Дата _____

Прочитай твердження. Познач знаком «+» ті, з якими ти погоджуєшся, і знаком «-» — з якими не погоджуєшся.

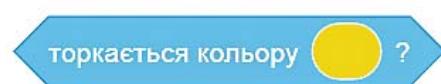
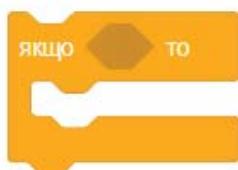
- Алгоритм із розгалуженням використовують під час розв'язування задач, які передбачають виконання певної умови.
- Структури розгалуження та слідування — подібні.
- Команди розгалуження в середовищі *Скетч* входять до групи команд *Керування*.

2 Команди

Пронумеруй команди, прочитавши пояснення до них.

За допомогою команди (1) можна задати подію, за якої об'єкт буде відображатися від краю сцени. За допомогою команди (2) будуть виконуватися деякі дії лише в тому разі, якщо умова є істинною. Команди, які мають таку форму (3), використовують для опису умов.

3 Кораблик

Для алгоритму, у якому корабликом управляють за допомогою клавіш клавіатури: → — повернути праворуч, ← — повернути ліворуч, ↓ — зупинити, учні дібрали команди. Познач ті, які й ти використаєш у подібному алгоритмі.

коли натиснуто

якщо то

завжди

перемістити на 50 кроків

повернути в напрямку 90

наступний образ

клавішу стрілка вгору натиснуто?

4 Умови

Обведи, яку команду слід обрати, щоб качка потрапила до гнізда. Перевір себе за посиланням
<https://blockly.games/bird?lang=uk>.

напрямок 180°

напрямок 90°

напрямок 45°

5 Успіх

Познач ✓ ключики, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалюй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Твердження	Команди	Кораблик	Умови
☐	☐	☐	☐

Відкриття 22

Як описати повне розгалуження в середовищі Скетч?

Дата _____

1 Твердження

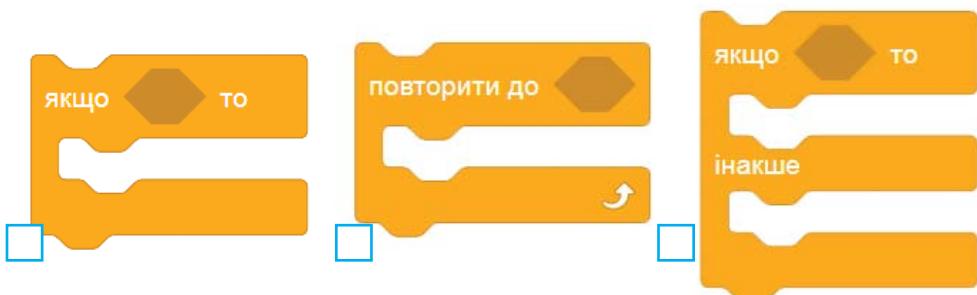
Прочитай твердження. Познач знаком «+» ті, з якими ти погоджуєшся, і знаком «-» — з якими не погоджуєшся.

- Існують алгоритми з повним і неповним розгалуженням.
- Структура алгоритму повного розгалуження описує дію виконавця і за істинної, і за хибної умов.
- У середовищі Скетч команда повного розгалуження описується лише словом *якщо*.
- У середовищі Скетч командою повного розгалуження є слова: *якщо, інакше*.
- Команда повного розгалуження всередині містить інші команди.

2 Команда

Познач команду повного розгалуження в середовищі Скетч.

3 Качка

Намалюй слід, за яким качка рухатиметься до гнізда. Перевір, чи відповідає він вказаному алгоритму. Виконай подібну вправу за посиланням

<https://blockly.games/bird?lang=uk&level=2>.

якщо немає хробака
виконати напрямок 0°
інакше напрямок 90°

4 Пари

З'єднай команду й результат.

змінити гучність на -10

Зменшити гучність

змінити гучність на 10

Збільшити гучність

змінити розмір на -10

Збільшити розмір об'єкта

змінити розмір на 10

Зменшити розмір об'єкта

змінити розмір олівця на -5

Зменшити товщину олівця

змінити розмір олівця на 5

Збільшити товщину олівця

5 Успіх

Познач ✓ ключики, які тобі вдалось отримати на уроці.
Намалюй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Твердження	Команда	Качка	Пари
☐	☐	☐	☐

Відкриття 23–24

Як описати алгоритми з розгалуженням та повторенням?

Дата _____

1 Казки

Запиши дії, які повторюють казкові герої. Визнач і запиши умову, що змушує їх припинити ці дії.

Герої казки «Ріпка» тягнуть-потягнуть.

Умова — витягнути ріпку.

Колобок _____

Умова _____

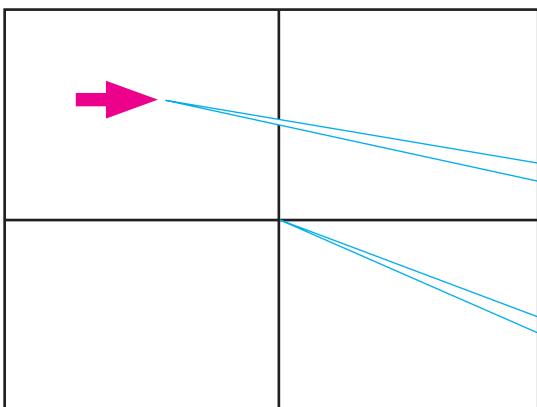
Марійка _____

Умова _____

2 Позиція

Оціни та запиши позицію стрілки на сцені.

$$x = 250, \\ y = 180$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

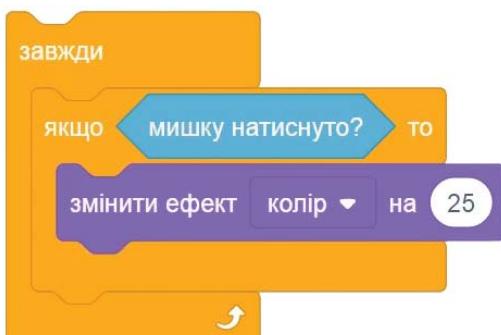
$$x = 0, y = 0$$

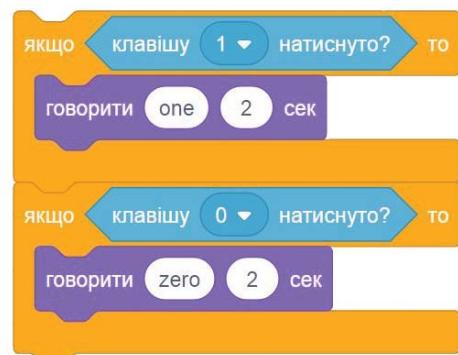

3 Алгоритм-подія

З'єднай фрагмент алгоритму та відповідну подію.

Виконавець англійською мовою «називає» цифри, натиснуті на клавіатурі

Виконавець рухається по сцені вліво-вправо, відбиваючись від об'єкта червоного кольору

Виконавець змінює свій вигляд, коли натиснута кнопка миші

4 Лабірінт

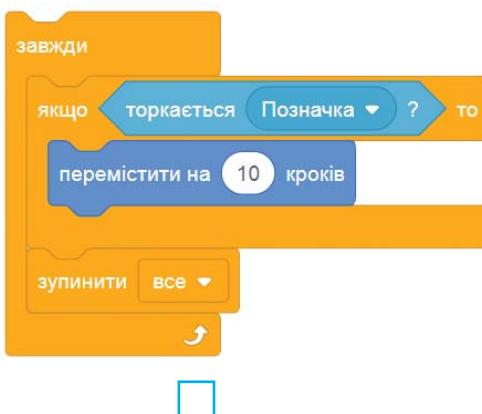
Виконавець рухається лабірінтом. Для нього складено алгоритм за посиланням

<https://blockly.games/maze?lang=uk&level=3&skin=0>.

Познач, який фрагмент алгоритму в середовищі Скетч описує ту саму подію. Перевір себе на комп'ютері.

повторювати, доки не
виконати
рухатися вперед

5 Успіх

Познач ✓ ключки, які тобі вдалось отримати на уроці.

Намалюй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Казки	Позиція	Алгоритм-подія	Лабірінт
☐	☐	☐	☐

Відкриття 25–26

Як створити проект?

1 Ребус

Дата _____

Розгадай ребус і запиши відповідь.

_____

_____

Відповідь: _____

2 Твердження

Прочитай твердження. Познач знаком «+» ті, з якими ти погоджуєшся, і знаком «-» — з якими не погоджуєшся.

- У середовищі Скетч можна створити власний проект.
- У середовищі Скетч можна змінити готовий проект.
- Якщо ти працюєш у середовищі Скетч, то можеш поспілкуватися з однодумцями в інтернеті та розмістити там свій проект.

3 Планування проекту

Понумеруй кроки плану створення проекту в середовищі Скетч.

- Зберегти проект і перевірити відповідність його результату попередньому задуму.
- Реалізувати сплановане в середовищі Скетч.
- Спланувати хід виконання проекту. Придумати виконавців і їхні образи, дібрати фон сцени, визначити послідовність зміни подій на сцені.
- Передбачити результат проекту — які події мають відбуватися на сцені.
- Придумати ідею проекту. Переглянути зразки проектів.

4 Терези

Підготуйтесь до виконання проекту *Терези* в групах по три учні. Завдання: реалізувати в середовищі *Скретч* проект, за допомогою якого першокласники будуть навчатися порівнювати вирази й числа в межах десяти, використовуючи терези. Дітям потрібно «покласти» на порожню шальку терезів виране з поданого переліку число, щоб терези показували правильно. Якщо гравець обирає правильну відповідь, — гра продовжується, в іншому випадку — припиняється.

Познач дії, виконані тобою для реалізації проекту *Терези*.

- Вибір групи для виконання проекту.
- Розподіл ролей і планування роботи.
- Обговорення своїх дій з учасниками групи.
- Малювання терезів у середовищі *Скретч*.
- Добір команд для опису алгоритму.
- Складання алгоритму.
- Перевірка відповідності подій на сцені заданій умові.

5 Успіх

Познач ключики, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалюй вподобайку біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Ребус	Твердження	Планування проекту	Терези
☐	☐	☐	☐

Розділ 4.

Програмування роботів

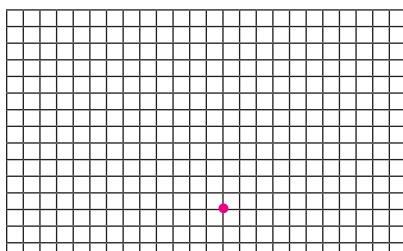
Відкриття 27

Як і навіщо створюють роботів?

1 Малюнок

Дата _____

Намалюй малюнок за алгоритмом по клітинках. Назви намальований об'єкт.

1↓ 2← 3↑ 1← 3↓ 2← 1↑ 1→ 5↑
 2← 1↑ 3→ 1↑ 1← 3↑ 3→ 3↓
 1← 1↓ 3→ 1↓ 2← 5↓ 1→

2 Сенкан

Напиши сенкан до слова «Робот» за зразком.

1 рядок

- поняття, якому присвячений вірш, зазвичай іменник
- робот* _____

2 рядок

- два прикметники, що визначають цей іменник й описують уявлення про нього
- розумний, потрібний* _____

3 рядок

- три дієслова, що показують, що «робить» поняття або що з ним відбувається
- допомагає, аналізує, працює* _____

4 рядок

- фраза із чотирьох слів, що передає ставлення до поняття
- Я хочу навчитися складати роботів* _____

5 рядок

- одне-два слова, за допомогою яких людина висловлює свої почуття, асоціації, пов'язані з даним поняттям
- прогрес* _____

3 Пристрої

Для чого люди використовують зображені пристрої? Познач пристрої, якими ви користуєтесь у повсякденному житті. Визнач серед них роботів й обведи їх.

4 Успіх

Познач ✓ ключки, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалюй вподобайку ❤ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Малюнок	Синквейн	Пристрої
☐	☐	☐

Відкриття 28

Що таке *Micro:Bit*?

Дата _____

1 Ребус

Розгадай ребус і запиши відповідь.

Відповідь: _____

2 Конструктори

З'єднай зображення і вид конструктора.

Металевий

Дерев'яний

Паперовий

Магнітний

Електронний

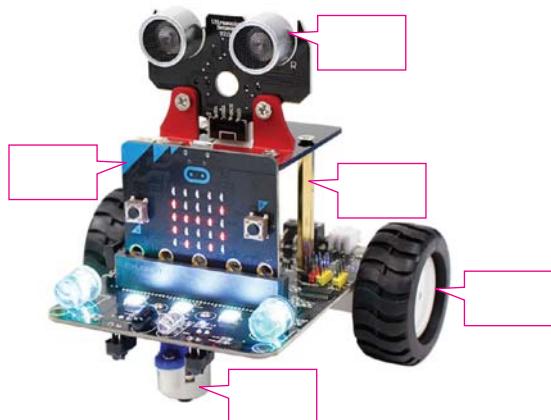
Пластиковий

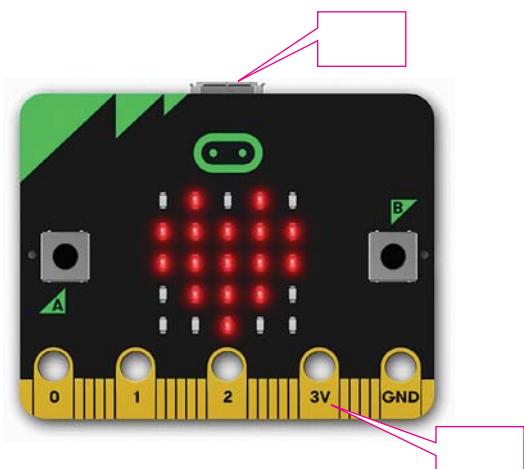
3 Робомашиня

Познач на малюнку робомашини складові робота: 1) датчик; 2) контролер; 3) елемент конструкції.

4 Живлення

Познач гнізда для приєднання живлення від: 1) комп'ютера; 2) батарейки.

5 Успіх

Познач ✓ ключки, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалюй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Ребус	Конструктори	Робомашиня	Живлення
☐	☐	☐	☐

Відкриття 29

Що таке середовище програмування?

Дата _____

1 Аналогії

Обведи однаковим кольором подібні елементи вікна середовища складання алгоритмів *Скретч* і середовища програмування плати *Micro:Bit*.

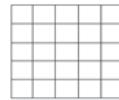
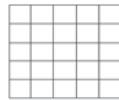
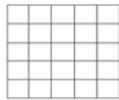
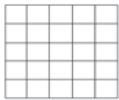
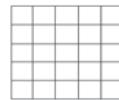
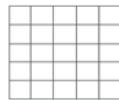
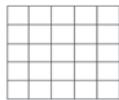
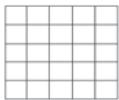
The screenshot shows the Scratch interface. On the left is the script editor with various blocks categorized by color: blue (Movement), purple (Control), green (Sound), orange (Pen), red (Variables), and pink (Operators). In the center is the stage where a cat sprite is running. On the right is the properties panel for the cat sprite, showing its name as "Спрайт1", position (x: 0, y: 0), size (100), and rotation (90 degrees).

The screenshot shows the Microsoft MakeCode interface for the micro:bit. On the left is the micro:bit board with pins labeled 0, 1, 2, 3V, and GND. The main area is the script editor with two blocks: "при запуску" and "постійно". The bottom navigation bar includes "Завантажити" (Upload) and other icons. A sidebar on the right lists block categories: Базовий, Вхідні дані, Музика, LED, Радіо, Цикли, and Логіка.

2 Літери

Намалюй ескізи літер свого імені на екрані світлодіодів.

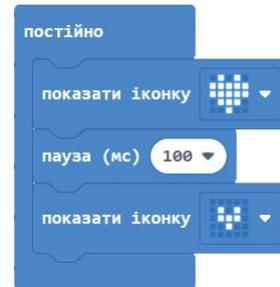
3 Ідеї

Дай назву проектам, у яких можна використати такі команди.

1)

2)

3)

4 Успіх

Познач ✓ ключки, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалюй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Аналогії	Літери	Ідеї
☐	☐	☐

Відкриття 30

Як працювати з датчиками?

Дата _____

1 Ребус

Розгадай ребус і запиши відповідь.

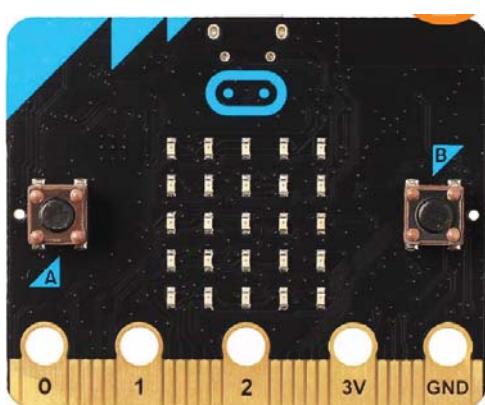
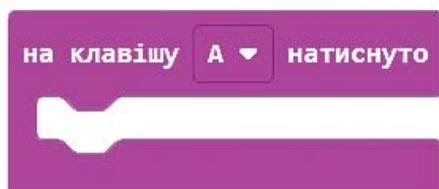
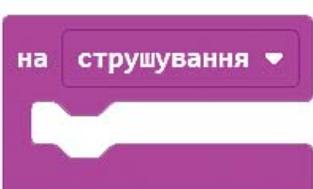
Т Ч

Відповідь: _____

2 Реагування

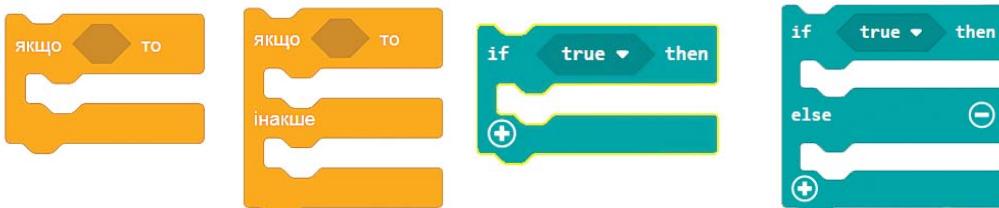
Познач стрілками, яка складова мікроплати відповідає за виконання кожної з команд:

3 Команди розгалуження

З'єднай команду розгалуження в середовищі *Скретч* і відповідну команду в середовищі програмування *Micro:Bit*.

4 Вікторина

У вікторині беруть участь двоє. Першим відповідає той, хто швидше дає сигнал про відповідь. Сплануй, яким чином можна «реєструвати» сигнали гравців.

Познач твердження, з якими ти погоджуєшся.

- Пристроєм, який може бути використаний у вікторині, є мікроплата *Micro:Bit*.
- Для кожного з гравців потрібно призначити кнопку для голосування.
- На мікроплаті *Micro:Bit* кнопки *A* й *B* не можуть бути натиснуті одночасно.
- Для складання проекту варто обрати команду

- Оголошувати участника можна так

показати рядок "A"

5 Успіх

Познач ✓ ключики, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалюй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Ребус	Реагування	Команди розгалуження	Вікторина
☐	☐	☐	☐

Відкриття 31–32

Як програмують повторення в середовищі програмування?

Дата _____

1 Ребус

Розгадай ребус і запиши відповідь.

” ”

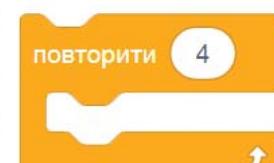
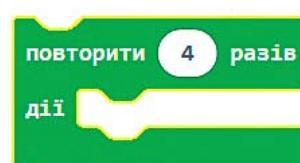
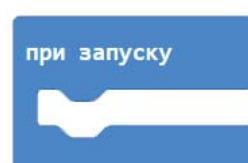
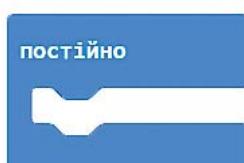

” ”

Відповідь: _____

2 Аналогії

З'єднай команди середовища *Скетч* із відповідними командами середовища програмування *Micro:Bit*.

3 Команди

З'єднай команди керування повтореннями в англомовній версії середовища з відповідними командами української версії.

розрив

продовжити

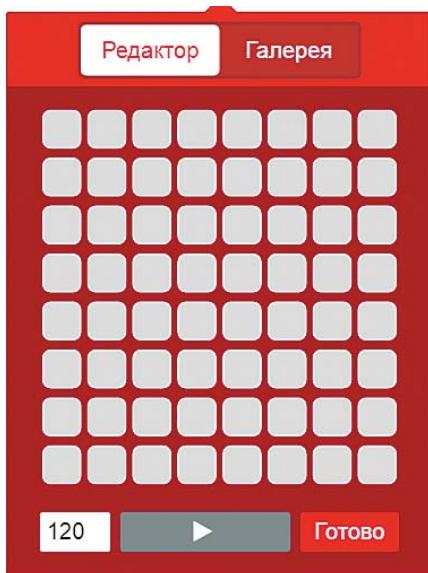
break

continue

4 Мелодія

Напиши власну мелодію в редакторі мелодій. Познач на малюнку звуки, які буде відтворювати піаніно. Скористайся нотами.

5 Успіх

Познач ✓ ключики, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалюй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Ребус	Аналогії	Команди	Мелодія
☐	☐	☐	☐

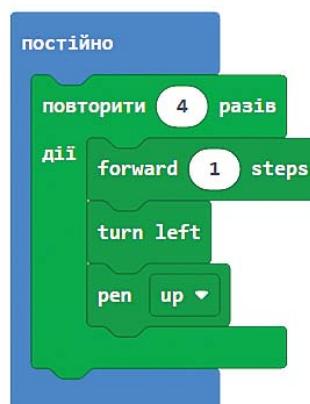
Відкриття 33–34

Як ідеї та вміння можуть допомогти людям?

1 Черепаха

Дата _____

З'єднай команди й результат. Перевір свої згадки на комп'ютері в середовищі програмування *Micro:Bit*.

«Біжть» вогник світлодіодів знизу вгору

«Біжть» вогник світлодіодів ліворуч квадратиком

Вогник світлодіодів не відображається

2 Перевірка датчиків

З'єднай умову та значення, за якого вона буде істинною.

рівень світла	< ▾	100
рівень світла	= ▾	90
температура (°C)	= ▾	20
температура (°C)	≤ ▾	-1
позицію компаса (°)	= ▾	0

90

110

Північ

20

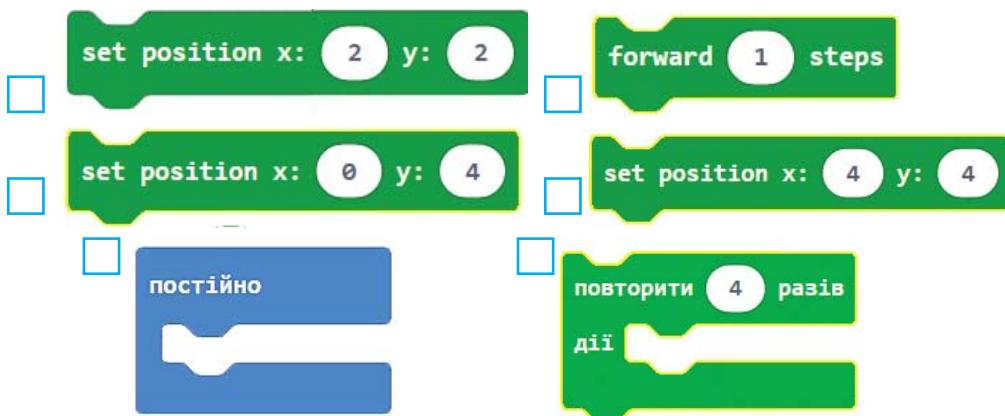
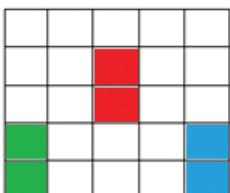
-1

3 Танець

Познач команди, які будуть відображати рух світлового променя знизу вгору, як на малюнку, позначеного спочатку червоним кольором, потім зеленим, а на останок — синім.

4 Планування проєкту

Познач дії, виконані тобою під час підготовки до проєкту.

- Я обрав/обрала групу виконавців проєкту.
- Я ознайомився/ознайомилась із матеріалами сайту про цілі сталого розвитку.
- Ми обговорили ціль, яку будемо реалізовувати.
- Я запропонував/запропонувала ідею проєкту з використанням плати *Micro:Bit*.
- Я підтримав/підтримала запропоновану іншими ідею проєкту з використанням плати *Micro:Bit*.
- Ми обговорили команди, які будуть використані в проєкті.
- За обраними командами ми склали програму.

- Я перевірив/перевірила програму на правильність.
- Я підготував/підготувала презентацію проєкту.
- Ми обговорили зауваження і коментарі до нашого проєкту.
- Ми внесли зміни в проєкт згідно з рекомендаціями.

5 Проєкт

Запиши ідею проєкту з використанням плати *Micro:Bit* і команди, які можна використати в програмі. Передбач результат.

---

6 Успіх

Познач ✓ ключки, які тобі вдалось отримати на уроці. Намалуй вподобайку ❤️ біля того завдання, яке було для тебе найцікавішим.

Черепаха	Перевірка датчиків	Танець	Планування проєкту	Проєкт
☐

Мої досягнення

Полічи й запиши кількість ключиків у кожному відкритті теми. Постав відповідну позначку у відкритій скрині:

Я дуже задоволений/задоволена собою

Мені багато вдалося

Мені треба більше постаратися

Інформація та пристрой

Об'єкти та моделі

Алгоритми

Програмування роботів

